

KARIKAMÄNG 2010

MÄNGIMINE

1. Wikipedia ütleb meile, et lauamäng on mäng, mille käigus nihutatakse nuppe mööda nende võimalikke asendeid mänguväljade kaudu märgistavat mängulauda või täidetakse mängulaua välju nuppudega. Lauamänge võidakse mängida ka füüsiliselt teistsugusel, kuid nimetatud tegevusega ekvivalentsel viisil.

Eestis on paar lauamängudega tegelevat poodi, mis tegelevad põhjalikult lauamängude müügi, propageerimise ja õpetamisega. Tõenäoliselt nii mõnigi teist teab, et nende poodide ühine nimi on Ludo ja et mänguna on ludo kahele kuni neljale mängijale mõeldud lauamäng, aga **kas te ka teate, mida see sõna tähendab?**

2. Mis on Fisheri male eripära?

3. Milleks kasutatakse Petrovi kolmnurka?

Ala- 1 punkt, täpne seletus 2 punkti.

4. Mis on pildil oleva tegelase nimi?

5. Bingo on tuntud mäng. Pingo leiame aga hoopis Kanada arktilistelt aladelt. Kuigi teatud mõndustega võime kevadel neid ka siin kandis leida. Kes või mis on pingo?

KAUNID KUNSTID

6. Ta on rantsuse/ameerika päritolu kunstnik, keda kõige sagedamini seostatakse dadaistide ja sürrealistidega. Temalt pärineb mõiste “*ready-made*”, mis tähendab et tehases valmistatud asjad oma kasutamiskeskkonnast eraldatuna on kunst. Tema 1917. aastal loodud tööd “Purskkaev” loetakse sageli esimeseks postmodernistlikuks kunstitööks. **Kellest käib jutt?**

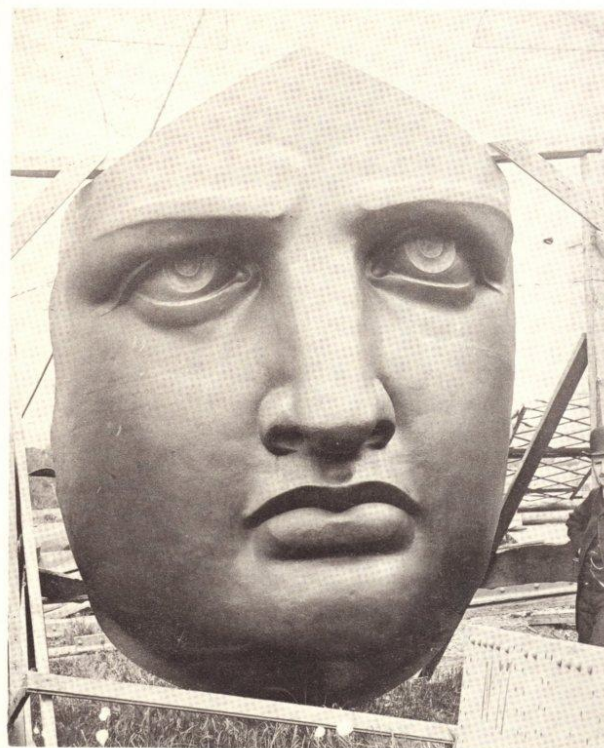
(pilt tema kunstitööst all vasakul)

7. 2007. aastal viis Andrus minema pronkssõduri, 2009. aastal tõi üks kunstnik sinna asemele kuldsõduri. Kes?

8. Maire Pääbo sündis 5. veebruaril 1930. aastal Tartus. Tuntuks on aga ta saanud eelkõige oma teise eesnime ja abieluagse perekonnanime järgi. Tema esimesed ametlikult ilmunud illustratsioonid pärinevad 1954. aastast. Millise nime all me seda kunstnikku tunneme?

9. Tema üks suuremaid rolle oli üksik tüdruk E.Akopovi telelavastuses “Uus poiss”. Praegu on ta tuntud kui mässumeelne kunstnik ja algaja poliitik. Kes?

10. Näete pilti ühe tuntud objekti ehitusajast. Mis objekt? (pilt all paremal)

KAS TUNNET MAAD... vol 1

11. Kuigi Venemaal ei ole viisavabadust Euroopa Liiduga, on siiski 6 sadamat, kus kehtib erirežiim-72-tunnine viisavabadus kehtib reisijatele, kes ööbivad laevas või mõnes muus turismirühma programmis näidatud kohas ning lahkuvad sama teed pidi, kustkaudu riiki siseneti. Nimetage kolm Läänemere sadamat, kus see režiim kehtib?

12. Kes tuleb kilvale Tartu poe eest üle ristmike, on kindlasti tähele pannud endise Nurga baari, nüüdse Asian Chefi aknal olevat reklaami: "India, Tai, Hiina, Tandoori köök". Esimese kolme päritoluga ei tohiks kellelgi probleeme tekkida... Tandoor - mis või kes see on?

13. Aiboland on selle ala omakeelne nimi, aga kuidas on selle piirkonna eestipärane nimetus? Tuntud veel ka nimede all Eyland, Egeland.

14. See on avatud alatest 1997. aastast. Meil Eestis on neid üksikuid. Sama koha peal asus varem Stackelbergidele kuuluv mõis. Peahoone on aga peaaegu täiesti lammutatud ja sealsed elanikud näevad vanast hiilgusest vaid esinduslik kaaristuga ait, mis on Eesti üks kaunimaid hilisbarokseid mõisaaitu. Äsja on territooriumil valminud RMK looduskeskus. Millega on tegemist?

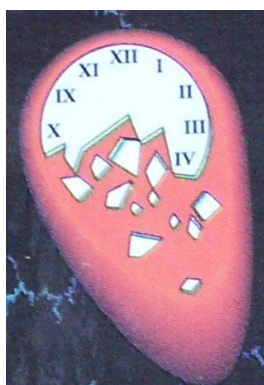
15. Läti Tele2 meteoriidinalja tõttu tekkinud auk pole ainus omasugune Lätis. Ka selles 6000 elanikuga linnakeses näidatakse küllastajatele kolme meteoriidikraatrit (mille tõelisuses kaheldakse), seal on isegi "*Meteorits*" nimeline külalistemaja. Linn asub Riiast 150 km kaugusel ja linnas on Baltimaade kohta suured kõrguste vahed - 100-150 m üle merepinna.

ULMEKAS

16. Alates oktoobrist 2009 ilmub Eestis ajakiri nimega ULME. Kõigi ulmefännide suureks kurvastuseks ei sisalda ajakiri ulmekirjandusest ega -filmindusest sõnagi, tegu on hoopis Elioni toodete reklaamkuukirjaga. Mis nime kannab ajakirja ULME venekeelne väljaanne?

17. James Cameroni superkassahitt "Avatar" pälvis (ainult) 3 "Oscarit". Ühe loomulikult parimate eriefektide eest, nimetage ülejäänud 2 võidukat kategooriat.

18. Millise Eesti raamatusarja logo?

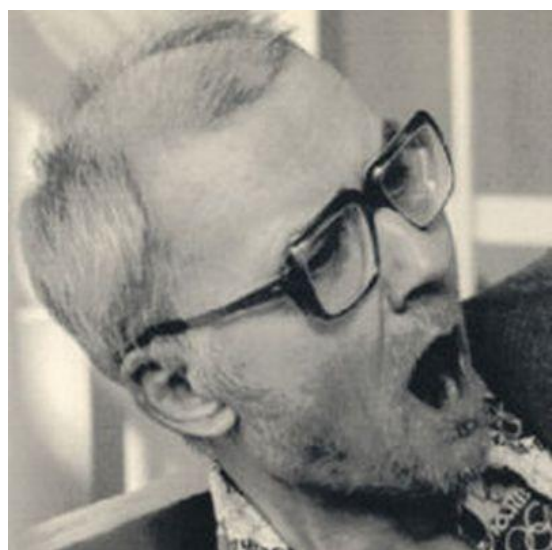
19. Selle liikumise rajas Claude Vorilhon aastal 1974. Mitmetes riikides keelustatud kui sekt, mõnedes jällegi liigitatud religiooniks. On tuntud ka kui suurim UFO-religioon (ca 40 000 liiget). Usuvad, et kogu elu Maal ja ka inimene on loodud tulnukate geneetilise eksperimendi tulemusena. Oma eesmärki näevad tulnukate saatkondade rajamises (eelmisel aastal esitasid palve Leedu valitsusele avada tulnukate saatkond). Pooldavad kloonimist, aastal 2002 teatas nende loodud firma Clonaid inimese edukast kloonimisest. Kes?

20. Santa Claus elab Põhjanabal, Jõuluvana Rovaniemis, Ded Moroz Veliki Ustjugis, Snegurotška Kostromas. Aga kes tuntud mütoloogilistest tegelastest elab ametlikult Kukoboi külas Jaroslavl'i oblastis? Vene õigeusu kirik on teravalt hukka mõistnud igasuguse tähelepanu antud persooni suhtes.

KURB BLOKK

21. Kes on piltidel ja milline kirg neid ühendas?

22. Kõikidel kuulsamatel koonduslaagritel (Dachau, Auschwitz, Sachsenhausen) oli silt "Arbeit macht frei", ehk töö teeb vabaks. Ainult Buchenwaldil rippus teine ja ehk veel küünilisem silt. Praktiliselt sama nime kannab üks Bachi kantaat. Milline?

23. Ansambli Lordi moodustavad vampiir Awa (süntesaator), zombi Ox (bass), muumia Amen (kitarr) ning kiskja Kita (trummid). Mis nime kannab Lordi esivokalistist põrguline?

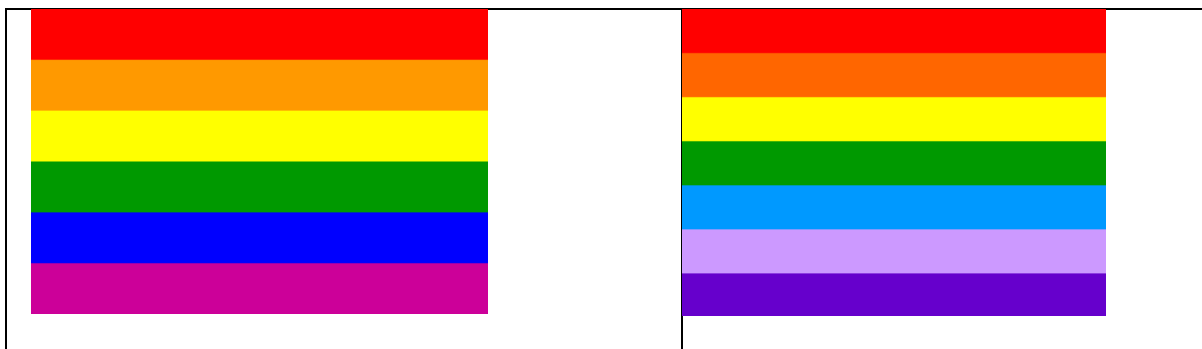
24. Milline karistus on piibli järgi ette nähtud neile, kes pühapäeviti tööd teevad?

25. Seda meduusi peetakse kõige mürgisemaks elusolendiks Maal. Tema läbipaistva sültja keha läbimõõt on alla 1 cm, 4 kõrveniidi pikkus jääb 2 ja 20 cm vahele. Elukohaks on ta endale valinud Põhja-Austraalia rannikumere, mille randadesse paigutatakse sageli vastavaid hoiatussilte. Laiemalt tunduks sai ta 2002. aastal, kui ilmnas 2 selle loomaga tõestatult seotud surmajuhtumit. Arvatavasti on neid juhtumeid oluliselt rohkem, kuid tavaliselt (selle looma väiksuse ja märkamatus tõttu) peetakse ujumisele järgnenud halva enesetundega ja südamepuudulikkusega seotud surma infarktiks.

ANNA ELULE VÄRVI

26. Raudteefooril on 3 tuld - kaks punast ja nende vahel üks valge. Vilkuvad punased hoiatavad autojuhte ja jalakäijaid rongi lähenemise eest. Mida tähendab põlev valge tuli?

27. Kuue triibuga lippu teate te kõik ilmselt hästi - see on geide lipp. Aga 7 triibuga lippu on rahvuslipuna kasutatud vähemalt 500 aastat, võib-olla ka kauemgi. Rahvaarv ca 11 miljonit. Mingeid seoseid esimese lipuga ei ole teada, kui mitte arvestada tõsiasi, et rahvas kaalub tõsiselt lippu vahetada, kuna geide oma on sellele liiga sarnane. Mis rahvas?

28. Märtsikuus jagati Tallinnas turunduskonverentsil Password 2010 Eesti olulisemaid turundusauhindu möödunud aasta parimatele. Aasta Turundustegu 2009 Grand Prix võitis SEB spordisponsorluse programm, konkursi finaali jõudsid veel MinuEMT, Farmi rebränding, Säästumarketite uuenduskuur ja üllatus-üllatus! – ühed jalanõud. Milliste eriliste jalanõudega on tegemist?

29. Bikiinide nimi tuleneb teatavasti Bikini atoll nimest kus toimusid tuumarelva katsetused. Millise tänapäeva USA ga assotsieerunud riigi koosseisu kuulub Bikini atoll?
(pilt küsimuse all vasakul)

30. Kõik teavad, et liblikate värv määrab saabuva suve värvi: valge liblikas ennustab osade arvates vaeva ja viletsust, teiste arvates pulmi ja ilusat elu, kollane liblikas toob kuldse suve, kirju liblikas toob kirju suve. Pildil olev liblikas ilmub nähtavale esimeste soojade ilmade saabudes, kui päike on tema talvitumiskoha üles soojendanud. Küsime tema ametlikku nimetust. (Pilt küsimuse kohal paremal)

LOODUS

31. Statistika põhjal võib väita, et *Xiphias gladius* on kõige meresõiduohhtlikum elusolend peale inimese enda. Juba alates 1856. aastast on tuntud Lloydsi laevakindlustusseltsis võimalik sõlmida eraldi kindlustusleping selle eluka rünnaku vastu. Teadaolevalt on ta suutnud vigastada nii soomusristlejaid, allveelaevu kui ka suuri tankereid, paljudest väiksemaist veesõidukitest rääkimata. Mis elukas?

32. Umbes 800 aastat vana koeratõug, aretatud Poolas. Neid kasutati jahikoertena, peamiselt metssea-, jänese-, hundi-, rebase- ja kitsejahil. Tänapäeval on nad peamiselt seltsi-, harrastus- ja näitusekoerad. Tegemist on suurt kasvu, kuid graatsilise koeraga, kelle turjakõrgus võib olla kuni 80 cm. Selle tõu poolakeelne nimetus on *Chart Polski*, kuidas kõlab aga tõu nimi eesti keeles?

33. Euroopa Lõunaobservatooriumi Very Large Telescope omab nelja 8 meetrist peapeeglit, olles selle näitajaga suurim maailmas. 2004. aastal saadi VLT-ga esimesed pildid Päikesesüsteemivälisest planeedist, samuti peetakse Euroopa Lõunaobservatooriumi teadlaste teeneks massiivse musta augu olemasolu tõestamist Linnutee keskmes. Mis riigis asub Euroopa Lõunaobservatoorium?

34. Oktoobri lõpus 1976. aastal levisid Eestis kuuludused, nagu oleks Soomes lahes plahvatanud aatomi allveelaev või Paldiskis tuumareaktor. Kiiresti andis kuulujutte põhjustanud sündmustele seletuse riiklik informatsiooniagentuur TASS. Paraku ei olnud selle organi usaldusväärsus eriti suur ja kuulujutud said peale TASSi vastavat teadannet hoopis hoogu juurde. Sedapuhku oli aga ametlik teadaanne tõene. Mis oli juhtunud?

35. Kes laulab?

RÕÕMUS BLOKK

36. Tänapäeva neuroteaduse andmetel iseloomustavad SELLE lühiajalisi ja intensiivseid vorme ajukoos ja eriti mandeltuuma piirkonnas suurenenud feromoonide, dopamiini, norepinefriini ja serotoniini produktsioon, seevastu hilisemad ja pikemaajalised efektid on seostatavad oksütotsiini ja vasopressiini pikaajaliselt kõrgeenenud tasemega samades aju piirkondades. Esmakordsel kokkupuutel küsitavaga on täheldatud närvikasvufaktori NGF kõrgeenenud taset kesknärvisüsteemis, milline hakkab aga kiiresti vähenema ja saavutab oma endise taseme umbes 1 aasta jooksul. Sageasemad vegetatiivsed kõrvalnähud on südame löögisageduse suurenemine, unehäired ja isutus.

Mis SEE on?

37. Rahvasteliidu hoone Genfis asub Ariana pargis ja praegu kasutab seda ÜRO. Park pärandati Genfi linnale kolmel tingimusel:

- 1) park jääb igavesti üldsusele avatuks
- 2) pärandaja (Gustave de Revilliod de la Rive) maetakse parki
- 3) võivad vabalt pargis ringi jalutada.

Mis või kes tuleb kirjutada punktiiri asemele? Sama nime kannab tähtkuju lõunapoolkera taevas. Muide- nad jalutavadki seal siiaaani.

38. 5 aastat kooselu on puupulm, 25 aastat on hõbepulm, 50 aastat on kuldpulm.

Kuidas on 60. ja 70. abieluaastat tähistavad nimetused?

Palume vastuseid õiges järjekorras (60 on ..., 70 on...)

39. Juunikuus abielluv Rootsi printsess Victoria ja tema kihlatu Daniel Westling on välja saatnud pulmakutsed. Külalised on pulma oodatud 19. juunil kell 15.30 Stockholmi Storkyrkani katedraalis. Victoria ja Daniel kihlusid mullu, pärast pulmi saab Danielist

Mis tiitli ta saab?

40. 1. mail tantsivad nõiad Brocken (Blocksburgi) mäel.

Millise mäestiku kõrgeim tipp see on?

KAS TUNNED MAAD... vol 2

41. Aa on puhkeküla Ida Virumaal, millistes Euroopa riikides asuvad:

- a) Ee
- b) Ii
- c) Oo (*kirjapildiga Oó*)

42. El Niño on ilmastikunähtus Vaiksel ookeanil mis mõjutab terve maakera kliimat. Tegelikult toimub seal aga kahe nähtuse vaheldumine. (Kokku nimetatakse seda nähtust El Niño-Southern Oscillation ehk ENSO). El Niño on soe faas, kuidas nimetatakse sama nähtuse külma faasi ehk El Niño vastandnähtust?

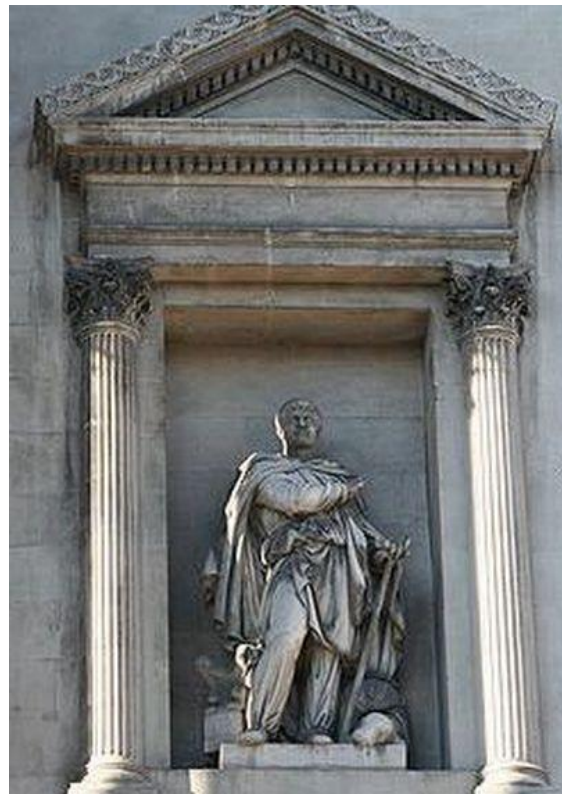
43. Kuna NL-i muhameedlastel puudus võimalus sooritada hadzh Mekasse, siis asendati see rännakuga ühte ajaloolisesse pealinna. Seda nimetatigi väikeseks hadzhiks. Tänapäeval elab linnas vaid 8000 elanikku. Mis linnaga on tegemist ja millise endise riigi pealinn see oli?

44. Route 66 on üks maailma tuntumaid ja legendaarsemaid maanteid. Õieti küll oli, sest sellenimeline tee kustutati USA magistraalide registrist juba 1985. aastal. Milliste linnade vahel see ligi 4000 km pikkune tee jooksis?

45. Tallinn asub põhjalaiusel 59° 27' Liikudes lõunalaiusel 59° 27' ümber Antarktika, satume ainult ühele saarestikule, milles asuvad Thule, Cooki ja küsitava Eestimaaga seotud isiku nimeline saar. Nimetage see isik ja saarestik.

LÄHEDALT JA KAUGELT

46. Kes on see Norras hukkunud mees (pildil all vasakul)? Tuntud ka Eesti ajaloost.

47. Näete Marseille börsihoonel olevat skulpturaalset kompositsiooni ühe Eesti ajaloos väidetavalt olulise isiku kujuga. Kes?
(pilt ülal paremal)

48. Mis nimega laevad peavad ühendust meie väikesaartega:

- 1) Kuressaare - Ruhnu liin
- 2) Roomassaare - Abruka liin
- 3) Leppneeme - Prangli liin
- 4) Laaksaare - Piirissaare liin

49. Käesoleva aasta kevadel toimusid Ühendkuningriigi parlamendi valimised, kus sai SEE PARTEI esmakordselt parlamenti Brighton Pavilioni ringkonnas.
Mis parteiga on tegemist?

50. Mis keeles lauldakse?

KARIKAMÄNGU VASTUSED

1. ladina keelest- "Ma mängin"
2. Vigurite asend loositakse
3. Kabe / Kolmnurk, mille abil 3 peateed omavat kabet püüavad kinni vastase viimase kabe.
4. Zakumi
5. külmakerkelised mäed
6. Marcel Duchamp
7. Kristina Norman
8. Ilon Wikland
9. Ene-Liis Semper
10. New Yorgi Vabadussammas
11. Kaliningrad, Peterburi, Viiburi.
12. tandoor on teatud tüüpi ahi
13. Rannarootsi
14. Elistvere loomapark
15. Smiltene
16. Mistika
17. Parim kaameratöö ja parim kunstnikutöö.
18. Tempus fugit
19. Raelliidid
20. Baba-jagaa
21. Ted Bundy, Andrei Tsikatilo, Vlad Tepes, Andreas Hanni / sarimõrvarid
22. Jedem das Seine (igatühele oma!)
23. Lordi
24. Kividega surnuks loopimine
25. Irukandji
26. Foor on töökorras
27. ketshuad
28. rahvusmustrites tennised ehk rahvuspapud
29. Marshalli saarte vabariik
30. Väike koerliblikas
31. Mõõkkala
32. poola hurt
33. Tshiili (Atacama kõrbes)
34. Osmussaare maaväin
35. Harilik kärnkonn
36. armastus
37. Paabulinnud
38. 60 on briljant- või teemantpulm, 70 on kroonpulm
39. Västergötlandi hertsog.
40. Harz
41. a)Holland b) Soome c)Prantsusmaa
42. La Niña
43. Bolgar , Volga-Kaama-Bulgaaria
44. Chicago, Los Angeles
45. Bellingshausen, Lõuna-Sandwichi saarestik
46. Karl XII
47. Pytheas
48. 1- Arabella 2- Heili 3- Helge 4- Koidula
49. Roheliste partei (*Green Party*)
50. vadja